

Politiek heeft geen oog voor invloed digitalisering!

Met de verkiezingen op komst, kreeg ik een mooie kans geboden om via de verkiezingsprogramma's eens te kijken wat de politieke partijen met de digitalisering willen doen. Maar dat werd erg pijnlijk: heel weinig!

Misschien zijn ze té hardleers of ontbreekt het aan begrip en kennis, maar het negeren van de digitalisering gaat ons de komende jaren hierdoor flink opbreken. Hopen dat het overwaait is wel het domste wat ze kunnen denken. Nu al gebeuren er zaken die vrijwel helemaal aan de digitalisering zijn toe te schrijven. Dat gaat van mislukte automatiseringsprojecten die de burgers opbreken, via een ongebreidelde groei van cybercriminaliteit tot het organiseren van demonstraties en rellen, het ondermijnen van de privacy en nog veel meer. De overheid is de grip op de digitale samenleving aan het verliezen en lijkt dat nog niet in de gaten te hebben!

Dat heeft onder andere tot gevolg dat de burgers de digitalisering op zich af zien komen, maar veelal niet begrijpen wat ze ermee aan moeten. Dat resulteert in onder andere het maken van fouten, het onderwerp worden van fraude en de eigen privacy op straat terecht zien komen.

En dat terwijl we tijdens de coronacrisis hebben kunnen ervaren hoe belangrijk de digitalisering was om de gevolgen daarvan voor een belangrijk deel te hebben kunnen opvangen. Tegelijkertijd hebben we moeten zien hoe verschillende automatiseringssystemen van de overheid kraakten onder diezelfde gevolgen. Denk aan het lekken van GGD gegevens, het feitelijk mislukken van de corona app en het corona dashboard, de problemen in het vaccinatiebeleid en de logistiek daarbij. En daar kwamen ook nog bij het moeizame verloop van het thuis leren en werken en hoe relschoppers zich snel konden mobiliseren om te gaan rellen.

Maar ook los van de coronacrisis, is de digitalisering de overheid boven het hoofd aan het groeien.

De digitalisering van de samenleving is een gebied waar de overheid nog veel te weinig mee bezig is. De wet- en regelgeving loopt daarbij ook achter, waardoor internet een vrijplaats aan het worden is voor kwaadwillende individuen.

Kijkend naar de samenstelling van de kieslijsten moet met droefheid geconstateerd worden dat kennis en vooral begrip van de digitalisering geen selectie criterium is geweest. De enkeling in de huidige Tweede Kamer die iets van digitalisering begrijpt, is in de volgende periode niet meer in de Kamer te vinden.

Hoe moeten we als samenleving nu omgaan met ontwikkelingen als: cybercriminaliteit, nepnieuws en complottheorieën, het via online organiseren van protesten, het schenden van de privacy, online bankieren, het misbruiken van persoonsgegevens, het “vergeten” van zo'n drie miljoen digitaal zwakkeren, het via online regelen van overheidsdiensten, censuur door techbedrijven zelf, ongewenst geplaatst worden in een selectieve informatiebubbel, (on)veilig thuiswerken, onderwijs en opleiding online, digitale medische diensten, en met nog veel meer gebieden? De digitalisering van de samenleving gaat om hoe de burgers gebruik kunnen maken van de digitale middelen en hoe zij daarbij ondersteund en beschermd worden. En juist op die terreinen mis ik visie en beleid van de overheid.

Wel werden er wetten aangenomen zoals de cookie- en de PSD2-wet, die contraproductief zijn en de privacy juist ondermijnen, omdat de politiek niet begrijpt hoe burgers denken en doen! Dat resulteert ook in maatschappelijk ongemak en veel schade bij de burgers, mede door het ontbreken van die broodnodige ondersteuning en bescherming.

Kortom, qua digitalisering laat de overheid de burgers nogal in de kou staan. Het wordt misschien toch eens tijd om aan een Ministerie van Digitale Zaken te denken. Dan kan er vanuit een centrale expertise gewerkt worden aan een visie en een passende aanpak.

Wat kunnen we, met de nieuwe verkiezingen in aantocht en met een politiek die vrijwel geen aandacht heeft voor de digitalisering, de komende vier jaar dan wél verwachten voor het aanpakken van de inmiddels al sluipende ondermijning van onze samenleving?